

Signalen

aan/af of distributie

Frans Borm en Marijke van der Pas

Waarom speel je in hemelsnaam schoppen door? Mijn schoppentien was een distributiesignaal, geen aansignaal.' Het overkomt de besten. U wilt iets aangeven, maar de boodschap komt absoluut niet over. Bij het Cap Gemini Ernst & Young toernooi raakt BRIDGE in gesprek met Vincent Ramondt en Onno Eskes. Ramondt speelt met zijn partner Anton Maas mee in dit prestigieuze evenement, Eskes verzorgt de verslaggeving op internet. Onder het genot van een kopje koffie, dat je in de lounge van hotel Des Indes met je pink omhoog dient te nuttigen, krijgen wij les in signaleren.

Eskes neemt het woord: 'Er zijn drie soorten signalen: het aan- of afsignaal, het distributiesignaal en het kleurvoorkeursignaal.' Eskes zou als bridgeleraar zijn cursisten leren om in eerste instantie alleen aan en af te signaleren en daar beginnen we dus mee.

Aan- of afsignaal

'Er zijn drie manieren: je kunt met een hoge kaart aangeven dat je iets hebt in een kleur, je kunt ook "omgekeerd" signaleren en met een lage kaart interesse tonen. Er zijn bovendien nog paren die met een oneven kaart een aansignaal geven. Het maakt niet veel uit hoe je het doet, als je het maar eens bent. Zelf signaleer ik met een lage kaart aan omdat het duur kan zijn van bijvoorbeeld vrouw-tien-acht-twee de acht te moeten gooien. Er zijn situaties dat aansignaleren met een hoge kaart een slag kost. Je kunt van acht-zes-drie vaak wel de acht missen om af te signaleren.'

Knabbelend op een overheerlijke roomboetersprits willen wij nog even weten wat Eskes vindt van het aansignaleren met een oneven kaart, de zogenaamde Romeinse signalen.

'Ook met een oneven kaart kun je prima aansignaleren. Ik zou die methode alleen willen aanbevelen aan zeer geroutineerde bridgers. Er komen namelijk veel situaties voor waarin je wilt aansignaleren, maar geen oneven kaart hebt. Het kan ook zijn dat je wilt afsignaleren maar tegen zeven-vijf-drie zit aan te kijken. Onervaren spelers zitten dan met de handen in het haar en gaan, al dan niet bewust, nadenken voor ze een kaart bijspelen. Die denkpaauze moet dan overbrengen wat ze

bedoelen. Ook kan het tempo waarin je een even kaart bijspeelt, het verschil uitmaken tussen een *Lavinthal*-signaal en een gewoon afsignaal. Dat signaleren met handen en voeten is kwalijk. In Amerika hebben ze om die reden de Romeinse signalen, zoals ook de Multi trouwens, in gewone toernooien verboden.'

Als u met een hoge kaart aansignaleert, geeft u met een hoge kaart ook een even aantal aan. Signaleert u omgekeerd, dan geeft een lage kaart een even aantal aan. Ook hier blijkt het voordeel van de omgekeerde methode. Als u met tien-klein een distributiesignaal moet geven, kan de tien als even aantal wel eens een slag kosten. Ook met vrouw-klein of boer-klein komt uw distributiesignaal niet uit de verf als u met een hoge kaart een even aantal aan moet geven.

Signaleren in sans atout

Er zijn paren die alleen maar distributiesignalen spelen. Ramondt mengt zich nu in het



FOTO: BRIDGE

TIP VAN VINCENT RAMONDT:

'Pas op voor signalen die een slag kunnen kosten.'

gesprek. 'Dat wil ik niemand aanbevelen. Het is veel vaker van cruciaal belang te weten of je partner wel of geen plaatje heeft in een bepaalde kleur. Het is ideaal een mix te spelen van aan/af en distributie. Je moet het er dan wel heel goed over eens zijn in welke situaties je aan/af signaleert en in welke distributie.'

'Met alleen maar distributiesignalen vertel je de leider ook te veel over de verdeling. Die snijdt feilloos een boer-vierde eruit en kan

ook gemakkelijker een ingooi voorbereiden als de verdedigers hem de distributie op een presenteerblaadje aandragen.'

Eskes wil daar wat aan toevoegen. 'Het is niet zo gek een tijdje alleen maar distributiesignalen te spelen. Er gaat een nieuwe wereld voor je open. Om goed tegen te kunnen spelen, word je gedwongen zo snel mogelijk de distributie van de leider en je partner uit te tellen. Je inzicht in het spel neemt enorm toe. Je ziet ook snel in waar precies de nadelen zitten van alleen distributiesignalen en waar de voordelen om de hoek komen kijken. Zo'n periode helpt bepalen hoe de juiste mix van signalen eruit moet zien.'

Ramondt knikt instemmend. 'Je moet aanvoelen wat in een bepaalde situatie belangrijk is. Toen ik met Anton Maas de signalen doornam, vatte hij deze materie heel aardig samen. Hij zei: "Als je wilt weten wat een bepaalde kaart betekent, moet je naar je eigen hand kijken. Als je wilt weten hoeveel ik er heb, dan heb ik een distributiesignaal gegeven. Als je wilt weten of ik een plaatje heb, dan heb ik aan- of afgesignaleerd."

Dat klinkt allemaal wel leuk, maar hebben de heren ook wat voorbeelden? Ze voelen vergeefs in hun binnenzak en ook de damasten servetten in Des Indes zijn nutteloos. Gelukkig liggen er uitslagen op de infobalie en daar zitten nog wat witte plekken op.

Ramondt merkt op dat je in sans-atout-contracten in principe aan- of afsignaleert. Er zijn er een paar uitzonderingen. Bijvoorbeeld met een lange kleur in de dummy:

♠ 5 4		
♥ H 4 3 2		
♦ H V B 10 7		
♣ 10 5		
♠ H 10 9 8	N	♠ 7 6 3 2
♥ B 10 6	W O	♥ A 9 8
♦ 8 6 2	Z	♦ A 5 3
♣ H 4 2		♣ V 8 7
	♠ A V B	
	♥ V 7 5	
	♦ 9 4	
	♣ A B 9 6 3	

West komt tegen 3SA uit met ♠10 voor de vrouw van de leider. In de tweede slag legt zuid ♦9 op tafel en neemt over met de tien. Door een oneven aantal aan te geven vertelt west aan oost hoe vaak hij het aas ▶▶▶

FOTO: PETER O'EY

moet duiken om de communicatie tussen noord en zuid te verbreken. Met de wetenschap dat west een driekaart heeft, kan oost uitrekenen dat er bij zuid een doubleton zit. Als oost $\diamond A$ direct neemt, heeft de leider nog een ruiten om over te steken en maakt hij vier ruitenslagen. Door $\diamond A$ een keer te duiken, beperkt oost de leider tot één ruitenslag.

'Wie stelt dat het distributiesignaal niet nodig is omdat je $\diamond A$ voor de zekerheid gewoon twee keer duikt, vergist zich. In dit spel is dat fataal. Aan slag in dummy met $\diamond 10$ laat de leider $\clubsuit 10$ doorlopen naar wests $\clubsuit H$. Die moet wel $\heartsuit B$ terugspelen. De slag loopt naar de vrouw van de leider. Als oost ook de volgende ruiten duikt, herhaalt de leider de klaverensnit en maakt twee slagen in schoppen, één in harten, twee in ruiten en vier in klaveren. Als oost een distributiesignaal krijgt, weet hij dat hij de tweede ruiten al kan nemen. Hij speelt schoppen door en de leider blijft steken op zes of zeven slagen. Dat is het verschil tussen goed en slecht tegenspelen.'

Er is nog een situatie waarin een distributiesignaal welkom is. Ramondt schrijft twee voorbeelden op:

$\heartsuit H 5 4$		$\heartsuit V B 10 6$
$\heartsuit V 5$		$\heartsuit B 7 3$
$\diamond H 8 5 2$		$\diamond B 4$
$\clubsuit V 9 5 2$		$\clubsuit B 8 6 3$
	N	
	W O	
	Z	
	?	

Noord	Zuid
-	1SA
3SA	pas

Hij legt uit: 'West komt uit met een kleine harten. De leider speelt de vrouw. Welke kaart moet oost bijgooien? Als west $\heartsuit H10842$ heeft en aan slag komt, wil hij graag weten wie de boer heeft. Als de leider de boer heeft, geeft

west met het naspelen van harten een slag weg. Heeft zijn partner de boer, dan kan hij zijn kleur verder ontwikkelen. Oost geeft in deze situatie een aansignaal als hij de boer heeft en zonder de boer een afsignaal.'

		$\heartsuit V 7 5$
		$\heartsuit V B 5$
		$\diamond H 7 4$
		$\clubsuit V 7 4 3$
	N	$\heartsuit H 10 9 3$
?	W O	$\heartsuit 9 7 3$
	Z	$\diamond B 8 5$
	?	$\heartsuit H 8 2$

Noord	Zuid
-	1SA
3SA	pas

'West komt weer uit met $\heartsuit 4$. De leider legt de vrouw. Welke kaart speelt oost nu bij? West is weer uitgekomen van $\heartsuit H10842$. Als de vrouw houdt, weet hij dat de leider het aas heeft. Als hij aan slag komt, kan hij harten doorspelen als de leider het aas nog sec heeft, maar hij geeft een slag weg als zuid naast het aas nog een kleintje heeft. Aan een aan- of afsignaal heeft west niets. Hij wil graag weten hoeveel hartens oost heeft. Oost gooit $\heartsuit 3$ bij indien OW hoog-laag als een even aantal spelen en daar kan west zijn voordeel mee doen.'

Ramondt vat zijn betoog nog even samen. 'Je geeft als derde man een distributiesignaal als er twee of meer aansluitende honneurs in de dummy liggen en je niet boven die honneurs kunt. Het moet volstrekt duidelijk zijn dat je niet kunt helpen met een honneur. Verwar dat niet met bijvoorbeeld deze situatie:

$\heartsuit H B$		$\heartsuit A 8 2$
	N	
$\heartsuit V 9 7 3$	W O	
	Z	
	?	

Als partner met $\heartsuit 3$ uitkomt en de leider de

boer bij laat spelen, is het beter $\heartsuit A$ niet direct te nemen. Speel maar na. Als je $\heartsuit A$ neemt en schoppen speelt voor de heer kan het gebeuren dat partner daarna aan slag komt. Hij kan wel $\heartsuit V$ incasseren, maar maakt daarmee de tien van de leider hoog. Laat de boer dus houden en signaleer de schoppen aan. Als partner dan aan slag komt, kan hij vervolgen met $\heartsuit 7$, via de heer voor het aas. Daarna zit west met $\heartsuit V9$ achter de tien van de leider en zijn er in één vloeiende beweging drie schoppenslagen te incasseren. In deze situatie is het ook duidelijk dat west helemaal niets heeft aan een distributiesignaal. Als $\heartsuit B$ houdt en $\heartsuit H$ nog sec op tafel ligt, is het duidelijk dat het later naspelen van schoppen geen slag weg kan geven.'

We willen nog wel zo'n kopje koffie met versnapering en proberen de aandacht van de ober te trekken. Ramondt wordt aan de praat gehouden door een stel fans. Wij kunnen even genieten van de fraaie entourage en u kunt aan het werk. U bent oost en signaleert hoog-laag 'aan' dan wel 'even'.

<table style="border-collapse: collapse; margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;">$\heartsuit V 8 6$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;">$\heartsuit H V B 8$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;">$\diamond H 4$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;">$\clubsuit V B 10 5$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">N</td> <td style="padding: 2px;">$\heartsuit 9 4$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px; text-align: center;">?</td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">W O</td> <td style="padding: 2px;">$\heartsuit A 10 7 4 3$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">Z</td> <td style="padding: 2px;">$\diamond 10 9 6$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">?</td> <td style="padding: 2px;">$\clubsuit 8 6 4$</td> </tr> </table>			$\heartsuit V 8 6$			$\heartsuit H V B 8$			$\diamond H 4$			$\clubsuit V B 10 5$		N	$\heartsuit 9 4$?	W O	$\heartsuit A 10 7 4 3$		Z	$\diamond 10 9 6$?	$\clubsuit 8 6 4$	<table style="border-collapse: collapse; margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;">$\heartsuit A V 9 5$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;">$\heartsuit H V B 6$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;">$\diamond H B$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;">$\clubsuit V 10 8$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">N</td> <td style="padding: 2px;">$\heartsuit B 8 4 3$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px; text-align: center;">?</td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">W O</td> <td style="padding: 2px;">$\heartsuit 9 8 3 2$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">Z</td> <td style="padding: 2px;">$\diamond V 9 4$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">?</td> <td style="padding: 2px;">$\clubsuit 7 5$</td> </tr> </table>			$\heartsuit A V 9 5$			$\heartsuit H V B 6$			$\diamond H B$			$\clubsuit V 10 8$		N	$\heartsuit B 8 4 3$?	W O	$\heartsuit 9 8 3 2$		Z	$\diamond V 9 4$?	$\clubsuit 7 5$
		$\heartsuit V 8 6$																																															
		$\heartsuit H V B 8$																																															
		$\diamond H 4$																																															
		$\clubsuit V B 10 5$																																															
	N	$\heartsuit 9 4$																																															
?	W O	$\heartsuit A 10 7 4 3$																																															
	Z	$\diamond 10 9 6$																																															
	?	$\clubsuit 8 6 4$																																															
		$\heartsuit A V 9 5$																																															
		$\heartsuit H V B 6$																																															
		$\diamond H B$																																															
		$\clubsuit V 10 8$																																															
	N	$\heartsuit B 8 4 3$																																															
?	W O	$\heartsuit 9 8 3 2$																																															
	Z	$\diamond V 9 4$																																															
	?	$\clubsuit 7 5$																																															

Noord	Zuid	Noord	Zuid
-	1 \clubsuit	1 \heartsuit	1SA
1 \heartsuit	1SA	3SA	pas
3SA	pas		

West komt uit met $\heartsuit 2$, de leider legt in dummy $\heartsuit V$. En u? West komt uit met $\diamond 2$, de leider legt in dummy $\diamond H$. En u?

De antwoorden vindt u op pagina 54.

Ramondt is erg populair en Eskes neemt het even over. Hij zegt: 'Er is nog een situatie in sans atout waar een distributiesignaal uitkomst biedt. Het is een goede afspraak met de heer te starten als je wilt dat partner met de vrouw of boer in handen die kaart deblokkeert. Die kleur moet dan ijzersterk zijn: $\heartsuit HV1092$, of $\heartsuit AHB105$. De conventie heet dan ook *strong king* (zie BRIDGE van november 1999 pag. 30). Kan partner niet de verlangde kaart deblokken, dan geeft hij een distributiesignaal. Je weet dan wat je moet doen.' Hij vindt nog een open plek op de rondslingerende uitslagen en schrijft deze hand op:

		$\heartsuit A 3$
		$\heartsuit H B 9 3$
		$\diamond H B 10 3$
		$\clubsuit B 8 3$
$\heartsuit H V 10 9 5$	N	$\heartsuit 8 6 4 2$
$\heartsuit A 4 2$	W O	$\heartsuit 8 7 5$
$\diamond 8 2$	Z	$\diamond 7 6 5 4$
$\clubsuit 10 6 4$?	$\clubsuit H V$
	?	$\heartsuit B 7$
	?	$\heartsuit V 10 6$
	?	$\diamond A V 9$
	?	$\clubsuit A 9 7 5 2$



Afspraken bij signaleren

Het is ideaal een mix te spelen van aan/af signalen en distributiesignalen.
Hieronder een paar richtlijnen welk signaal bij welke situatie hoort.

Aan/af signaleren

In het algemeen signaleert u op de uitkomst van partner en bij niet bekennen altijd aan of af.

Er zijn drie mogelijke manieren om dat te doen:

- een hoge kaart is een aansignaal en een lage kaart is een afsignaal.
- een lage kaart is een aansignaal en een hoge kaart is een afsignaal.
- een oneven kaart is een aansignaal en een even kaart is een afsignaal.

Distributie signaleren

In het algemeen geeft u een distributiesignaal als de leider een kleur aanspeelt en het van belang is dat partner weet hoeveel kaarten u in die kleur hebt.

Bijvoorbeeld als de leider in een sans-atoutcontract naar een lange kleur in de dummy speelt waar weinig of geen entrees liggen.

Andere nuttige distributiesignalen:

- Partner start tegen sans atout met een kleintje en de leider legt van twee aangesloten honneurs in de dummy een honneur in.
- Partner start tegen sans atout met een heer en u kunt niet deblokken met de vrouw of de boer.
- Partner start tegen troef met een heer.
- Partner start tegen troef met een aas en er komt vrouw-derde of langer in de dummy.
- Met de tweede kaart in een kleur (na de start of na het aan/afsignaal) kunt u het aantal in die kleur aangeven met *original of current count*.

West	Noord	Oost	Zuid
-	1♦	pas	3SA
pas	pas	pas	

West komt uit met ♠H en de leider legt het aas. Oost kan niet de boer of de vrouw bijspelen en geeft met ♠8 een distributiesignaal: een even aantal. Omdat zuid een vierkaart schoppen heeft ontkend, weet west dat oost er vier moet hebben en de leider dus ♠B klein. Als hij in de tweede slag aan slag komt met ♥A, kan hij met een gerust hart ♠V naspelen en 3SA gaat één down.'

'Het lijkt een gemakkelijke afspraak maar bedenk wel dat je met ♠HV102 niet meer klakkeloos met de heer kunt starten. Partner moet de boer bijspelen en dat kan een slag kosten. Met ♠HV102 moet je met de vrouw starten. Partner geeft een aansignaal als hij de boer heeft.'

Ramondt schuift na het aanhoren van de bemoedigende woorden van zijn fans weer aan. Hij noemt nog een situatie waarin het distributiesignaal in sans-atoutcontracten een rol speelt.

'Soms is het van groot belang dat partner achter de lengte komt van de kleur waarin je bent uitgekomen. Start iemand "kleintje plaatje" of met een honneur, dan is het vaak volstrekt onduidelijk hoeveel kaarten hij in die kleur heeft. Hij kan in de tweede slag in die kleur aangeven hoeveel hij er had.'

'Dat kan op twee manieren. Speel je hoog-laag even, dan geef je aan hoeveel kaarten je op dat moment in de tweede ronde, nog hebt. Van oorspronkelijk een vijfkaart, dus nu nog een vierkaart, gooi je niet de laagste bij, maar een wat hogere. Van een vierkaart, nu nog drie, gooi je wel de laagste. Dat heet ook wel *current count*, de distributie op dat moment.'

'Eigenlijk spelen paren die omgekeerd signaleren dezelfde kaarten bij, maar dan noemen ze het *original count*. Ze geven namelijk het aantal aan waarmee ze begonnen zijn. Van oorspronkelijk een vijfkaart gooien ze niet de laagste omdat dat een even aantal aan zou geven. Overigens zijn er ook spelers die omgekeerd signaleren en toch *current count*

geven omdat ze dat gemakkelijker vinden.' Het is uw (oost) beurt, antwoorden zie kader.

C		D	
N/NZ	♠ 5 ♥ B 10 7 ♦ AVB 10 ♣ AHVB 3	N/OW	♠ 8 5 2 ♥ V 10 4 ♦ A 6 ♣ HVB 8 3
	N ♠ HB 10 4 W O ♥ 8 6 5 ♦ H 4 Z ♣ 7 5 2		N ♠ B 10 9 6 3 W O ♥ A 9 6 2 ♦ B 2 Z ♣ 9 4
??		??	

Noord	Zuid	Noord	Zuid
1♣	1♥	1♣	3SA
2♦	2SA	pas	
3♥	3SA		
pas			

♠2 uit (kleintje plaatje) voor ♠H, zuid ♠7. U speelt ♠B, zuid ♠9, west ♠3. Wat nu? ♦H uit voor ♦A, west neemt ♣A de derde keer. Welke vier kaarten hebt u gespeeld?

Distributie in troefcontracten

In troefcontracten is een distributiesignaal veel vaker nuttig. U wilt bijvoorbeeld weten of u een bepaalde hoge kaart kunt incasseren, of partner al dan niet een aftroever kan maken, of u direct een aas moet nemen dan wel beter kunt duiken. Een distributiesignaal geeft u in de regel als de leider een kleur aanspeelt. Bij niet bekennen signaleert u aan/af. Sommige situaties schreeuwen om een distributiesignaal. Dan weer moet u de leider de verdeling niet vertellen. Een kwestie van ervaring.

Distributiesignalen zijn belangrijk bij het beoordelen welke slagen u moet incasseren.

N/OW	♠ H 4 ♥ 8 3 2 ♦ 9 5 4 ♣ AHVB 6	♠ 6 5 ♥ HV 10 6 5 4 ♦ AVB ♣ 9 3
	N ♠ 10 2 W O ♥ AB 9 ♦ H 10 7 2 Z ♣ 10 5 4 2	N ♠ 6 5 W O ♥ HV 10 6 5 4 ♦ AVB Z ♣ 9 3
	♠ AVB 9 8 7 3 ♥ 7 ♦ 8 6 3 ♣ 8 7	

West	Noord	Oost	Zuid
-	1♣	1♥	1♠
2♥	pas	4♥	4♠
doublet	pas	pas	pas

West start met ♥A. U kunt zien dat OW één hartenslag en drie ruitenslagen moeten incasseren. In de praktijk is dat niet eenvoudig. Als west na ♥A harten doorspeelt, is het al gebeurd. De leider troeft, trekt de troeven en werkt drie ruitens weg op de klaveren. Hij maakt twee overslagen. Dit is ook de situatie waarin paren hun afspraken door elkaar gaan halen. West start met ♥A en oost denkt af te signaleren met ♥4. West denkt aan een oneven aantal en speelt vlot harten door.

Ramondt geeft ons wat meer houvast. 'Van aas-heer start je tegen een troefcontract met het aas als je een aan/afsignaal wilt. Start je met een heer, dan geeft partner een distributiesignaal (*strong king* geldt alleen in sans atout!). In het algemeen wil je met aas-heer in een lange kleur weten hoeveel slagen je kunt incasseren en of partner kan aftroeven. Dan start je dus met de heer. Met aas-heer klein wil je liever weten waar de vrouw zit en dus start je met het aas. Er zijn twee uitzonderingen. Als na de uitkomst met het aas vrouw derde of langer in de dummy verschijnt, geeft de partner geen aan- of afsignaal, maar zijn distributie. De reden is duidelijk: degene die uitkomt heeft met de vrouw in de dummy helemaal niets meer aan een aan/afsignaal, een distributiesignaal is misschien wel nuttig. Als partner met de heer start en het aas komt in de dummy, signaleer je met de boer aan.'

Nog even dit

Ook dit lijkt een eenvoudige afspraak, maar ook hier schuilt weer een addertje onder het gras. Kijk naar deze twee voorbeelden

♠ AH 5 3	♠ B 8 7 4 N W O Z	♠ V 9 2
	♠ 10 6	
	♠ B 7 4 N W O Z	♠ 9 2
	♠ V 10 8 6	

Als west tegen 4♥ start met ♠A signaleert oost aan-of af. In de eerste situatie wil hij aansignaleren omdat hij de vrouw heeft, in de tweede situatie omdat hij een aftroever wil. Geef de negen de vrouw aan, dan kan west in de tweede slag een kleine schoppen naspelen en zuid moet daarna de derde ronde troeven.

Als diezelfde negen ook een doubleton kan aangeven, moet west vervolgen met de heer en schoppen doorspelen. Die speelwijze is weer fataal in het eerste geval. De leider krijgt dan ♠B op een presenteerblaadje aangeboden. Als partner met een aas start, mag u dus alleen aansignaleren met de vrouw! ♠

In het volgende nummer: Uitsomtdoubletten

Antwoorden

bij de opgaven op pagina's 52 en 54

- A** ♠4: af. Dan weet west, als hij aan slag komt, dat schoppen na niet kan als hij met ♠H10xxx is begonnen. Hij kan (net) hebben: ♠H10532 ♥95 ♦A832 ♣H3. Aan slag met ♣H switcht hij harten, oost neemt meteen en speelt ♠9: twee down.
- B** ♦9: aan. West weet dan dat u ♦V hebt. Heeft hij ♠1072 ♥A1054 ♦A872 ♣A6 dan vervolgt hij (na ♣A) ♦7. Na een afsignaal zou hij schoppen switchen: zijn enige kans is dan ♠HB(x) bij oost.
- C** Met ♠3, zijn laagste, geeft west *op dat moment* een oneven aantal aan. Niet vijf, zuid heeft ♠A nog. West is dus gestart van een vierkaart. Zuid heeft (het 2SA-

- bod) naast ♠A niet twee tophonneurs in harten, west dus wel. Heeft zuid ♥A dan is schoppen na nu verkeerd: zuid neemt en na ♦H krijgen OW alleen nog een schoppen. Harten na is *altijd* goed, welke twee hartenhonneurs west ook heeft. Hij heeft: ♠V632 ♥HV4 ♦7653 ♣986. Zuid had ♠A meteen genomen als hij geweten had dat de kleur 4-4 zat.
- D** Eerst ♦B (dat vroeg wests *strong king*) dan ♣9-♣4 (distributie), dan ♥9 (aan). West twijfelt over de ruiten anders neemt hij ♠A meteen. West switcht harten voor ♥A en u speelt ♦2. Dat is nodig, want west heeft: ♠74 ♥753 ♦HV1087 ♣A65.